

A HAJÓ SIKLIK TOVÁBB

ELSŐ ALKALOMMAL TÖRTÉNIK MEG, hogy a *Magyar Szemle* egy számának szinte teljes terjedelmét fordítja egyetlen témának. ANTALL József halálának második évfordulóján, Kecskeméten szinpozíont rendeztek *Érték és Irány* címmel. Az előadások szerkesztett változatait közöljük itt. A gesztussal tisztelni akarunk annak az embernek a műve előtt, akinek támogatása nélkül folyóiratunk nem jöhetett volna létre. S aki ezt a folyóiratot — szinte elképzelhetetlenül a magyar szellemi életben — nem a maga szócsöveként segítette, hanem egy olyan gondolkodás letéteményeseként, amely túl kell lépjen egy kormány — az ő kormánya — idő- és térbeli korlátain, híd-ként egy távolibb, tisztultabb magyar jövő felé. Másfelől, megtiszteltetésnek érezzük, hogy amikor első ízben történik távlatosabb számvetés az antalli mű maradandó értékeivel és az általa megindított folyamatok helyzetével, akkor ennek mi biztosíthatunk írásos fórumot.

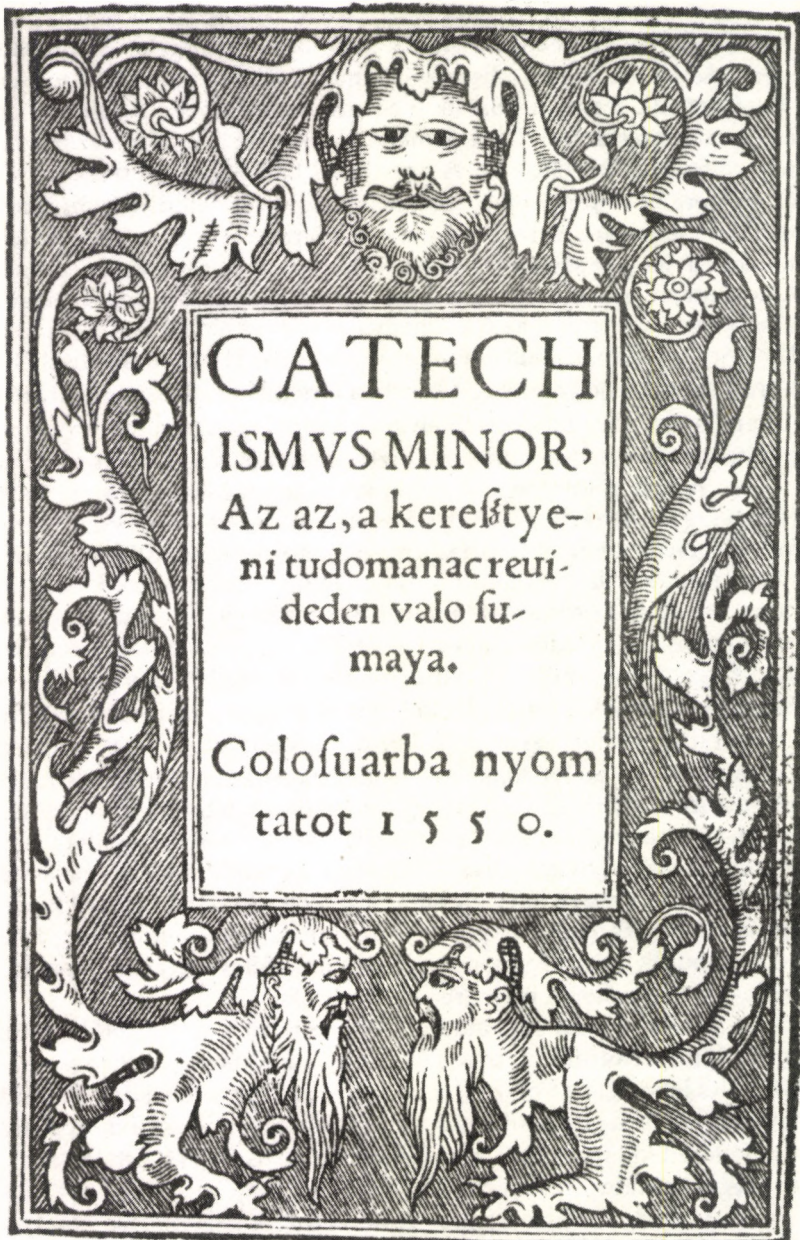
Két év a történelemben röpké pillanat. Mégis elegendő ahhoz, hogy a folyton mozgó világ kirostáljon embereket és gondolatokat. Elegendő némi lehiggadáshoz, sallangok és érdeklődött személyes indulatok letisztulásához. Legalábbis azokban, akik tudják, hogy 1990 újrakezdése, az ahhoz való viszonyunk nem hiúságok vagy közös akol kérdése, hanem létkérdés. Az *Érték és Irány* szerzőit, sokféle személyes múlttal a hátuk mögött, ez a felismerés vitte Kecskemétre. Kaptunk a történelemtől egy váratlan, és talán évszázadok óta páratlan esélyt, szerencsés külső konstellációt. Színre lépett a „semmitől” az esélyt felismerő új politikuskárda, amelynek megadatott az a szerencse, hogy egy ideig olyan tehetségű vezetővel egyetértve vagy vitázva cselekedhetett a felnyílt térben, amelyet ez a konstelláció megkívánt. Olyan formátumú politikussal, aki szellemi emberként is, messze látott múltba és jövőbe, aki tisztán látta a követendő irányt, és tudta, hogy az idő, amit kaptunk, elmúlhat, s ha nem ragadjuk meg, végképp megfeneklünk, félévszázad nyomaszó terhével a hátunkon a mocsárba süllyedünk.

Szinte ijesztő kimondani: 1990 pillanata már félmúlt. Van, amit elmulasztottunk azóta, s keserves kínlórással kell jóvá tennünk, ha lehet. De az ország, mint egy hatalmas óceánjáró, elindult egy irányba, s arra fog siklani még jó ideig akkor is, ha a motorokat történetesen kikapcsolnák. Mindenesetre, aki az irányt hirtelen akar-ná megváltoztatni, az a kormányt törné el.

Melyek azok az értékek, gondolatok és képességek, amelyeket fel kellett szabadítani, meg kellett újítani 1990 újrakezdéséhez? Hogyan láttuk akkor a követendő irányt s hogyan látjuk ma? Ho-

gyan vizsgáljuk a befejezetlen antalli mű — s ami fontosabb, hogyan vizsgáljuk az országot? Ezeket a kérdéseket boncolgatják szerzőink. Érdeklődésük nem történészi. A jövőről van szó. Arról, hogy ne sodródjunk és rögtönözzünk. És ne dőlünk be délibáboknak és ígéretes szirénhangjainak. Az érték és az irány érvényes marad.

KODOLÁNYI Gyula

AZ ELSŐ KOLOZSVÁRI NYOMTATVÁNY: HELTAI GÁSPÁR KATEKIZMUSA